

Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

Handbok
Version 2.1

Handbok för redovisning av intäktsram

Förhandsregleringen av naturgasföretag

Energimarknadsinspektionen
Box 155, 631 03 Eskilstuna
Författare: Avdelningen för nätreglering
Copyright: Energimarknadsinspektionen
Handboken är tillgänglig på www.ei.se

Förord

Denna handbok syftar till att förenkla för naturgasföretagen vid inrapporteringen av uppgifter som ligger till grund för intäktsramen. Detta gör att prövningen av naturgasföretagens förslag till intäktsram underlättas och minskar handläggningstiden hos Energimarknadsinspektionen.

Handboken ska inte tryckas utan kommer att finnas för nedladdning på vår webbplats [på denna länk](#). Det här är den tredje versionen av handboken (2.0). Handboken kan komma att uppdateras vid behov.

Version	Datum	Ansvarig	Ändringar
1.0	2014-05-15	Avdelningen för nätreglering	Första version
1.1	2014-06-13	Avdelningen för nätreglering	Uppdaterad version avseende beräkning av kapitalkostnad
2.0	2017-11-17	Avdelningen för nätreglering	Uppdaterad version inför andra tillsynsperioden 2019–2022
2.1	2018-01-24	Avdelningen för nätreglering	Uppdaterad version avseende exempel på beräkning av kapitalkostnad

Innehåll

1	Till användaren av handboken	3
2	Lagar, förordningar och föreskrifter samt andra viktiga dokument	4
2.1	Lag.....	4
2.2	Förordning	4
2.3	Föreskrifter.....	4
2.4	Andra dokument.....	5
3	Allmänt om redovisningen av förslag till intäktsram	6
3.1	Redovisningsskyldighet.....	6
3.1.1	Vart ska ansökan skickas?.....	6
3.2	Syftet med regleringen	6
3.3	Vilka uppgifter ska redovisas?	6
3.4	Förslag om intäktsram.....	7
3.5	Tidpunkter	7
3.5.1	Tillämpning av annan tidsperiod - särskilda skäl	8
3.6	Vad rapporteringen ska omfatta	8
3.6.1	Avgränsning	8
3.6.2	Uppgifterna i årsrapporterna	8
3.6.3	Vissa prognoser ska lämnas.....	9
3.6.4	Påverkbara kostnader.....	9
3.7	Intäktsramens omfattning och uppbyggnad	10
4	Redovisning av förslag till intäktsram avseende tillsynsperioden 2019-2022	12
4.1	Förväntad ekonomisk livslängd.....	12
4.2	Kapitalbasen	12
4.2.1	Tillgångarna ska användas i verksamheten	13
4.2.2	Tillgångar som inte behövs för att bedriva verksamheten.....	13
4.2.3	Avgränsning – anläggningar som inte ingår i kapitalbasen	14
4.2.4	Anläggningskategorier i kapitalbasen	14
4.2.5	Värdering av anläggningstillgångar.....	15
4.2.6	Värdering med ursprungligt anskaffningsvärde.....	15
4.2.7	Värdering med bokfört värde	16
4.2.8	Värdering med skäligt värde.....	16
4.2.9	Reservmaterial.....	17
4.2.10	Investeringar och utrangeringar	17
4.3	Kostnader	17
4.3.1	Anläggningar som inte ska ingå i kapitalbasen.....	18
4.3.2	Leasingkostnader och/eller hyreskostnader.....	18
4.4	Anslutningsavgifter	19
5	Beräkning av kapitalkostnader	20
5.1	Exempel på beräkning av kapitalkostnad	20
6	Inrapporteringsfil i Excel	23
6.1	Ändringshistorik.....	23

6.2	Företagsuppgifter.....	23
6.3	Förslag till intäktsram.....	24
6.3.1	Verksamhet som förslag till intäktsram avser.....	24
6.3.2	Naturgasföretagets förslag till intäktsram.....	24
6.4	Förväntad ekonomisk livslängd.....	24
6.5	Kapitalbas anskaffningsvärde, per år/halvår	25
6.6	Kapitalbas anskaffningsvärde per period.....	26
6.7	Kapitalbas anskaffningsvärde ej ålder	27
6.8	Kapitalbas bokfört värde.....	27
6.9	Kapitalbas skäligt värde.....	28
6.10	Investeringar	29
6.11	Utrangeringar	29
6.12	Kostnader	30
6.13	Anslutningsavgifter	32
6.14	Bifogade filer med ytterligare upplysningar	32

1 Till användaren av handboken

Alla naturgasföretag har en skyldighet att lämna förslag till intäktsram till Energimarknadsinspektionen (Ei) senast nio månader innan tillsynsperioden börjar. För den andra tillsynsperioden som börjar 2019 innebär det att rapporteringen ska ske senast den 31 mars 2018.

Handboken ska fungera som hjälp både inför och vid inrapporteringen av förslag till intäktsram. Fokus i denna handbok ligger på naturgasföretagets förslag till intäktsram med de uppgifter som Ei behöver för att pröva förslaget och omfattar inte tiden under och efter tillsynsperioden.

Handboken ger vägledning till hur förslaget till intäktsram ska utformas samt vilka obligatoriska uppgifter naturgasföretaget ska rapportera till Ei och hur detta ska göras. Löpande anges relevanta hänvisningar till lag, förordning och föreskrifter. Handboken är till för att underlätta för naturgasföretagen att lämna korrekta uppgifter enligt gällande regelverk.

Motivet till varför förslag till intäktsram liksom de obligatoriska uppgifterna ska lämnas redogörs inte för i detalj i handboken, detta framgår av lag, förordning och föreskrifter, se kapitel 2 för mer information.

Handboken är utformad så att du kan använda den som en uppslagsbok. Använd funktionen sök i Adobe Reader för att hitta det du söker. Handboken kommer att uppdateras vid behov. På Ei:s webbplats kommer alltid den senaste versionen av handboken att finnas tillgänglig.

Mer information om förhandsregleringen för tillsynsperioden 2019–2022 kommer att finnas på Ei:s webbplats [på denna länk](#), där informationen uppdateras vid behov.

2 Lagar, förordningar och föreskrifter samt andra viktiga dokument

Riksdagen beslutade den 24 april 2013 att införa bestämmelser om en så kallad förhandsprövning av nättarifferna. Ändringarna i naturgaslagen (2005:403) innebär att Ei ska besluta om intäktsramar för samtliga naturgasföretag som anger hur stora intäkter företagen får ha under en tillsynsperiod, som huvudregel fyra år. Intäktsramen ska gälla företagets intäkter från överföring, lagring av naturgas och från tillträde till en förgasningsanläggning. Ei:s föreskrift (EIFS 2014:5) om naturgasföretagens förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek innehåller information om hur förslaget till intäktsram ska utformas och de uppgifter som är obligatoriska att lämna med detta förslag. Av Ei:s föreskrift (EIFS 2014:6) om skäliga kostnader och en rimlig avkastning vid beräkning av intäktsram för naturgasföretag framgår vilka kostnader som är opåverkbara samt hur anslutningsavgifter och kapitalförslitning ska beräknas.

I nedanstående avsnitt presenteras de regler som finns för naturgasföretagen när de ska lämna förslag till intäktsram och när Ei ska pröva förslaget samt viktiga dokument. Här finns också författningar som inte särskilt är knutna till naturgasverksamhet men som ändå kan vara till hjälp när Ei ska pröva förslaget.

2.1 Lag

- Naturgaslagen (2005:403)
- Årsredovisningslagen (1995:1554)
- Bokföringslagen (1999:1078)

2.2 Förordning

- Förordning om fastställande av intäktsram på naturgasområdet (2014:35)
- Förordning om redovisning och revision av överföring av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning (2006:1051)

2.3 Föreskrifter

- Energimarknadsinspektionens föreskrifter om naturgasföretagens förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (EIFS 2014:5)
- Energimarknadsinspektionens föreskrifter om skäliga kostnader och en rimlig avkastning vid beräkning av intäktsram för naturgasföretag (EIFS 2014:6)

- Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om redovisning av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning (STEMFS 2006:3)

2.4 Andra dokument

- Energimarknadsinspektionens föreskrifter om intäktsramar för naturgasföretag (Ei R2014:11)
- Förändrade regler för redovisning av lagring av gas i rörledning (Ei R2014:07)
- Nya regler för isolerade naturgasnät (Ei R2013:01)
- Handbok för rapportering av naturgasverksamhet – Årsrapporter

På Ei:s webbplats återfinns alla ovannämnda dokument [på denna länk](#).

3 Allmänt om redovisningen av förslag till intäktsram

I detta kapitel redogörs för vem som är skyldig att lämna förslag till intäktsram, övergripande beskrivning av vilka uppgifter som ska lämnas och när uppgifterna ska lämnas. Dessutom redogörs det för vissa avgränsningar i inrapporteringen.

3.1 Redovisningsskyldighet

Förslaget till intäktsram samt de uppgifter som krävs för att pröva förslaget ska lämnas till Ei enligt 6 kap. 7 § första stycket naturgaslagen. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt på det sätt som Ei anvisar.

Den som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning ska för varje verksamhet lämna ett förslag till intäktsram.

De verksamheter som förslaget till intäktsram ska avse var för sig är:

- transmission,
- distribution,
- lagring i lagringsanläggning och
- drift av förgasningsanläggning.

Ett förslag till intäktsram för transmission ska även omfatta intäkter från lagring i rörledning.

3.1.1 Vart ska ansökan skickas?

Ansökan ska skickas in till myndigheten via mail till forhandsreglering_gas@ei.se.

3.2 Vilka uppgifter ska redovisas?

Vilka uppgifter som ska redovisas till Ei följer av EIFS 2014:5. Föreskriften har meddelats med stöd av 14 § förordning (2014:35) om fastställande av intäktsram på naturgasområdet.

I första kapitlet av i föreskriften anges inledande bestämmelser som omfattar föreskriftens innehåll, särskilda skäl och kort om termer och uttryck. Andra kapitlet reglerar naturgasföretagets förslag till intäktsram, bl.a. om vem som ska lämna ett förslag till intäktsram och för vilka verksamheter.

I kapitel tre anges de uppgifter som behövs för beräkning av intäktsram bl.a. vilka anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen och värdering av anläggningstillgångar men också redovisning av investeringar och utrangeringar samt redovisning av uppgifter för beräkning av skäliga kostnader. I detta kapitel ingår även bestämmelser om redovisning av anslutningsavgifter.

Fjärde kapitlet rör ansökan om omprövning under och efter tillsynsperioden. I femte kapitlet anges vilka uppgifter som ska lämnas till Ei efter tillsynsperioden. I det sjätte, och sista kapitlet anges slutligen hur naturgasföretaget ska dokumentera sina anläggningstillgångar.

3.3 Förslag om intäktsram

Enligt 6 kap. 7 § första stycket naturgaslagen ska ett företag som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning lämna ett förslag till intäktsram. Förslaget till intäktsram ska anges i svenska kronor exklusive mervärdesskatt och i prisnivån för det år som infaller två år innan tillsynsperioden börjar enligt 2 kap. 5 § EIFS 2014:5. Beloppet ska motsvara det belopp som företaget anser vara en skälig intäktsram för tillsynsperioden. Naturgasföretaget ska således ange det belopp företaget anser sig behöva för att driva verksamheten under tillsynsperioden. Med intäkter avses de intäkter som ska redovisas enligt 5 kap. 2 § EIFS 2014:5 efter tillsynsperiodens slut.

Förslag om intäktsram ska anges i 2017 års prisnivå. Ei kommer, efter tillsynsperioden, att korrigera intäktsramen avseende prisutvecklingen som varit under tillsynsperioden.

De obligatoriska uppgifterna som ska rapporteras framgår av EIFS 2014:5. Förutom dessa uppgifter kan företaget lämna andra uppgifter som de anser att Ei behöver för att kunna pröva förslaget, dessa uppgifter ska lämnas in tillsammans med förslaget till intäktsram.

3.4 Tidpunkter

Ett förslag till intäktsram tillsammans med övriga uppgifter som krävs för prövning av förslaget, ska ha kommit in till Ei senast nio månader innan tillsynsperioden börjar enligt 2 kap. 2 § första stycket EIFS 2014:5. För den andra tillsynsperioden som börjar 2019 innebär det att rapporteringen ska ske senast den 31 mars 2018.

Beslutet om fastställande av intäktsram är ett förvaltningsbeslut och ska meddelas senast två månader innan tillsynsperiodens början enligt 6 kap. 8 § naturgaslagen dvs. senast den 31 oktober 2018 för andra tillsynsperioden.

Senast tre månader efter tillsynsperiodens slut, dvs. den 31 mars 2019 för första tillsynsperioden, ska naturgasföretaget redovisa det faktiska utfallet under tillsynsperioden rörande vissa av de uppgifter som legat till grund för den fastställda intäktsramen enligt 5 kap. 1 § EIFS 2014:5.

Efter tillsynsperiodens slut kan naturgasföretaget ta initiativ till omprövning av intäktsramen. I så fall har företaget enligt 6 kap. 15 § naturgaslagen fyra månader på sig att begära omprövning av intäktsramen dvs. ansökan om omprövning ska ha inkommit till Ei senast den 30 april 2019 för den första tillsynsperioden. Det finns även möjlighet för Ei att ompröva intäktsramen efter tillsynsperioden och detta beslut ska, enligt huvudregeln, fattas av Ei senast den 31 okt 2019 enligt 6 kap. 16 § naturgaslagen. Ei har vissa möjligheter att förlänga denna tidsrymd enligt paragrafens andra stycke.

Tabell 1 Viktiga tidpunkter första och andra tillsynsperioden

Naturgasföretaget ansöker om en intäktsram och lämnar uppgifterna till Ei för den andra tillsynsperioden	31 mars 2018	
Ei tar kontakt med naturgasföretaget vid eventuella oklarheter och förtydligande	april-okt 2018	
Ei meddelar senast beslut om intäktsram för andra tillsynsperioden	31 okt 2018	
Företaget meddelar det faktiska utfallet för första tillsynsperioden	31 mars 2019	
Företaget ansöker om eventuell omprövning av intäktsramen efter den första tillsynsperioden	30 april 2019	
Ei fattar beslut om ev omprövning av intäktsram efter första tillsynsperioden om det finns skäl för detta		31 okt 2019

3.4.1 Tillämpning av annan tidsperiod - särskilda skäl

Ei kan meddela undantag från redovisningen enligt EIFS 2014:5. Detta sker efter ansökan av naturgasföretaget och beviljas om det finns särskilda skäl.

Ett förslag till intäktsram ska omfatta en tillsynsperiod om fyra kalenderår om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod enligt 6 kap. 9 § naturgaslagen. Anser naturgasföretaget att särskilda skäl föreligger för att tillämpa annan tidsperiod ska naturgasföretaget ange vilken tidsperiod som de önskar samt varför en annan tidsperiod ska tillämpas. Ei kan efter ansökan från naturgasföretaget besluta om en kortare tillsynsperiod än fyra kalenderår om det föreligger särskilda skäl enligt 2 kap. 3 § EIFS 2014:5. Att medge undantag från föreskrifterna kan också vara möjligt genom den allmänna undantagsbestämmelsen i 1 kap. 2 § EIFS 2014:5 som inte avser tillsynsperiodens längd.

3.5 Vad rapporteringen ska omfatta

3.5.1 Avgränsning

Innan naturgasföretaget påbörjar sammanställningen av uppgifter till stöd för intäktsramen är det viktigt att först avgränsa vad som ska redovisas. Viktig information om vad som ska rapporteras och vilka avgränsningar som ska ske finns i föreskriften EIFS 2014:5.

3.5.2 Uppgifterna i årsrapporterna

Uppgifterna i årsrapporten kommer under särskilt angivna förutsättningar i EIFS 2014:5 att ligga till grund för beräkningen av intäktsramen för tillsynsperioden.

Av naturgaslagen 3 kap. 3 § och 4 kap. 3 § framgår att verksamhet som rör överföring, lagring och förgasning av naturgas ska ekonomiskt redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet. Detta innebär att den som bedriver denna typ av verksamhet ska för varje verksamhet upprätta en årsrapport. Årsrapporten ska upprättas för varje räkenskapsår och i enlighet med god redovisningssed, vilket framgår av 2 § förordning (2006:1051) om redovisning och revision av överföring av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning. Av

naturgaslagen 3 kap. 4 § och 4 kap. 4 § framgår även att den ekonomiska redovisningen särskilt ska granskas av en revisor och enligt 17 § ska årsrapporten skrivas under av företagets samtliga behöriga ställföreträdare.

Vid lämnande av förslag till intäktsram ska företagen bland annat lämna uppgifter för att möjliggöra beräkning av skäliga kostnader. En del av dessa kostnader ska dock inte redovisas om uppgifterna redan har lämnats av naturgasföretaget enligt särskilt angivna förutsättningar i EIFS 2014:5. Dessa kostnader kan ett naturgasföretag redan ha redovisat genom att ha lämnat årsrapport till Ei för de aktuella åren. I avsnitt 4.3 om inrapportering av kostnader presenteras mer ingående vilka kostnader som ska redovisas och hur företagen ska redovisa dessa kostnader.

Redovisning av naturgasverksamhet regleras i:

- Naturgaslagen (2005:403) 3 kap. 3–4 §§ - transmission, distribution och i 4 kap. 3–4 §§ - lagring, drift av förgasningsanläggning
- Förordning (2006:1051) om redovisning och revision av överföring av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning
- Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd om redovisning av överföring av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning (STEMFS 2006:3)

3.5.3 Vissa prognoser ska lämnas

Förutom uppgifter om den befintliga verksamheten ska naturgasföretaget vid inlämnandet av ett förslag till intäktsram även uppge vilka anläggningstillgångar som företaget avser att börja använda och vilka anläggningstillgångar som företaget avser att sluta använda under tillsynsperioden. Hänsyn ska tas till investeringar och utrangeringar under tillsynsperioden. Detta innebär att det inte enbart är den befintliga verksamheten som redovisas utan att redovisningen också omfattar prognoser om verksamhetens utveckling under tillsynsperioden.

När det gäller opåverkbara kostnader i nätverksamheten ska företaget också lämna prognoser. Det gäller bl.a. förväntade kostnader för överliggande nät och myndighetsavgifter. Läs mer om vilka kostnader som avses under avsnitt 4.3

3.5.4 Påverkbara kostnader

Utgångspunkten kommer att vara de årsrapporter som naturgasföretagen redan redovisar till Ei. Företagen kommer dock att behöva rapportera in ytterligare uppgifter som Ei kommer att använda för att beräkna de påverkbara kostnaderna i intäktsramen.

De uppgifter som företaget ska rapportera är leasing/hyreskostnader för anläggningar som ingår i kapitalbasen, se avsnitt 4.3.1 och kostnader för de anläggningstillgångar som inte ingår i kapitalbasen, se avsnitt 4.3.1.

De kostnader som naturgasföretaget kan påverka är de löpande kostnaderna som inte är att anse som kostnader för till exempel överliggande nät eller för myndighetsavgifter.

3.6 Intäktsramens omfattning och uppbyggnad

Med intäktsram avses enligt 1 kap. 8 a § naturgaslagen de samlade intäkter som ett naturgasföretag högst får uppbära från överföring av naturgas, lagring av naturgas eller tillträde till förgasningsanläggning under en tillsynsperiod. Intäktsramens storlek bestämmer nivån på de avgifter som får tas ut från det samlade kundkollektivet. De verksamheter som omfattas, och för vilka ett förslag till intäktsram ska lämnas, är transmission som även omfattar lagring i rörledning, distribution, lagring i lagringsanläggning och drift av förgasningsanläggning. Intäkter från avgifter för anslutning till naturgasledning och andra anläggningar omfattas inte av förhandsregleringen. Detta medför att de samlade intäkter ett naturgasföretag högst får uppbära utifrån kravet på rimlig avkastning, ska minskas med ett belopp som motsvarar anslutningsavgifterna i den utsträckning de härrör från anläggningar som ingår i kapitalbasen.

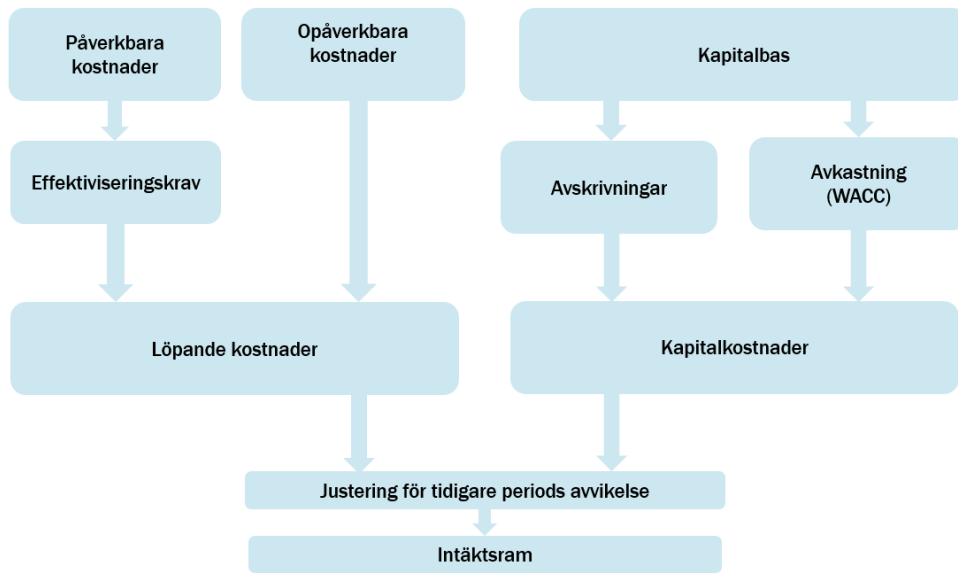
Av 5 kap. 2 § EIFS 2014:5 framgår att intäkterna i verksamheten under tillsynsperioden och som inte är anslutningsintäkter består av:

- 1 totala transiteringsintäkter,
- 2 transiteringsintäkter från underliggande distributionsnät,
- 3 transiteringsintäkter från direktanslutna förbrukare,
- 4 engångsintäkter,
- 5 gaslagringsintäkter,
- 6 förgasningsintäkter,
- 7 uppburna myndighetsavgifter från anslutna kunder och
- 8 övriga rörelseintäkter.

Av 6 kap. 10 § naturgaslagen framgår att intäktsramen ska beräknas så att den täcker skäligen kostnader för att bedriva den verksamhet som intäktsramen avser och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). De kostnader som avses vid beräkning av intäktsram är i huvudsak kostnader för kapital samt löpande påverkbara och opåverkbara kostnader i verksamheten. De löpande kostnaderna för ett naturgasföretag utgörs av kostnader för att ha ledningar anslutna till överliggande nät, drift och underhåll och kundspecifika kostnader såsom kostnader för mätning och fakturering etc. Dessa kan delas upp i påverkbara respektive opåverkbara löpande kostnader. Ett incitament i regleringen är att naturgasföretagen behöver effektivisera sin verksamhet och därmed minska sina påverkbara kostnader över tiden. Kapitalkostnader är kostnader för investerat kapital och består av två delar, kostnaden för förbrukningen av kapitalet och kostnaden för kapitalbindningen. Förbrukningen av kapitalet beaktas genom avskrivningar och kostnaden för kapitalbindningen är kopplad till den alternativa förräntning en investerare hade kunnat få på det kapital som är bundet. Kostnaden för kapitalbindningen benämns avkastning.

Intäktsramen bestäms genom att löpande kostnader och kapitalkostnader adderas enligt schemat nedan.

Figur 1 Intäktsramens uppbyggnad

4 Redovisning av förslag till intäktsram avseende tillsynsperioden 2019–2022

En intäktsram ska beslutas i förväg för varje tillsynsperiod för företag som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning¹. Enligt 6 kap. 7 § naturgaslagen är det naturgasföretaget som ska lämna ett förslag till intäktsram. För att lämna förslag till intäktsram med de uppgifter som Ei behöver för att pröva förslaget behöver naturgasföretaget använda en av Ei tillhandahållen Excelfil härefter benämnd inrapporteringsfilen.

I detta kapitel redogörs för reglerna kring den redovisning som ska ligga till grund för Ei:s prövning av ett förslag om intäktsram.

4.1 Förväntad ekonomisk livslängd

Naturgasföretaget ska i ansökan om intäktsram ange vilken förväntad ekonomisk livslängd som de anser att Ei ska tillämpa för de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen fördelat på anläggningskategorier. Detta framgår av 3 kap. 3 § punkten 4 i EIFS 2014:5. För anläggningskategorier se avsnitt 4.2.4. Den förväntade livslängden ska anges i antal år. I detta fall handlar det om att försöka uppskatta en genomsnittlig ekonomisk livslängd per anläggningskategori. Den ekonomiska livslängden ska spegla hur länge det är ekonomiskt förvarsbart att fortsätta använda anläggningen, dvs. så länge kostnaderna för drift och underhåll understiger kostnaderna för att ersätta anläggningen i fråga.

4.2 Kapitalbasen

Med kapitalbas avses det kapital som krävs för att bedriva den verksamhet som omfattas av intäktsramen². Det är de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen som ska rapporteras samt de uppskattade förändringarna i form av investeringar och utrangeringar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska ändå anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot naturgasföretaget att bortse från tillgången³. Utifrån dessa uppgifter beräknar Ei en kapitalkostnad för anläggningstillgångarna för tillsynsperioden.

Inledningsvis är det viktigt att ställa sig frågan vad som är en anläggningstillgång som ingår i kapitalbasen. Definition av begreppet anläggningstillgång återfinns i 3 § förordningen (2014:35). Med anläggningstillgång avses:

¹ 6 kap 6 § naturgaslagen

² 6 kap. 10 § naturgaslagen

³ 6 kap. 12 § andra stycket naturgaslagen

- en anläggning som används för överföring av naturgas,
- en anläggning som används för lagring av naturgas,
- en anläggning som används för förgasning av kondenserad naturgas, för kondensering av naturgas samt för import och lossning av kondenserad naturgas,
- ett system som används för drift eller övervakning av en anläggning som anges i ovan förstnämnda tre punkter, eller
- en anläggning med tillhörande system som används för mätning, beräkning och rapportering vid drift av en anläggning som anges i ovan förstnämnda tre punkter.

Huvudregeln är att de anläggningstillgångar som är i bruk den 31 december det kalenderår som infaller två år innan tillsynsperioden börjar ska ingå i kapitalbasen. Enligt 3 kap. 4 § EIFS 2014:5 innebär det att för den tillsynsperiod som börjar den 1 januari 2019 är det de anläggningstillgångar som är i bruk den 31 december 2017 som ska tas med i ansökan om intäktsram. Förändringar av kapitalbasen efter den 31 december 2017 rapporteras som investeringar eller utrangeringar.

4.2.1 Tillgångarna ska användas i verksamheten

Vilka anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen följer av 6 kap. 12 § naturgaslagen (2005:403) samt 3 och 6 §§ förordningen (2014:35) om fastställande av intäktsram på naturgasområdet. Med anläggningar som ingår i kapitalbasen menas alla sådana anläggningstillgångar som anges i punktlistan ovan. Notera att anläggningarna måste användas i verksamheten för att ingå i kapitalbasen. Anläggningen ska således vara i användning i verksamheten för transmission som även omfattar lagring i rörledning, för distribution, för lagring i lagringsanläggning eller drift av förgasningsanläggning. Med att användas ska förstås både sådana tillgångar som faktiskt är i bruk och egendom som i övrigt fyller en funktion, t.ex. reservmaterial. Att tillgångarna ska användas i verksamheten betyder inte att de måste vara av sådan karaktär att de endast kan brukas där, såsom t.ex. rörledning, mät- och reglerstation, linjeventilstation, rensdonsstation och kompressorstation. Även annan utrustning ingår om den utgör en del av verksamheten, som kan vara fallet med exempelvis ett IT-system.

Som tidigare nämnts krävs att en anläggning verkligen används i verksamheten för att anses ingå i kapitalbasen. Det har däremot ingen betydelse om naturgasföretaget äger eller hyr anläggningen. Ett naturgasföretag är skyldigt att dokumentera en anläggningstillgångs ägarförhållanden. För att ett naturgasföretag som hyr en tillgång inte ska få dubbel kompensation, både som kapitalkostnad och löpande kostnad, ska företagets hyreskostnader för tillgångarna i dessa fall inte tas med i beräkningen av intäktsramen, se avsnitt 4.3.1.

4.2.2 Tillgångar som inte behövs för att bedriva verksamheten

Det anges i 6 kap. 12 § andra stycket naturgaslagen att en tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot naturgasföretaget att bortse från tillgången.

Huvudregeln är, som ovan nämnts, att tillgångar som används i verksamheten normalt sett anses behövas för att bedriva verksamheten. Kunderna ska i princip inte behöva betala för tillgångar som av olika anledningar inte längre kan anses ha en berättigad funktion i verksamheten. Tillgångar som inte krävs för driften ingår dock inte i kapitalbasen, ens om de faktiskt brukas. Naturgaslagen öppnar dock för undantag från huvudregeln om det skulle vara oskäligt mot naturgasföretaget att bortse från tillgången. Undantagsregeln tar sikte på situationer där det vore oskäligt mot företaget att inte låta tillgången ingå i kapitalbasen. Det kan t.ex. bero på omständigheter som helt eller delvis ligger utanför naturgasföretagets kontroll. En tillgång som inte behövs i verksamheten får därmed möjlighet att ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt att bortse från den.

En obehövlig anläggningstillgång kan t.ex. vara en anläggningstillgång som på grund av att en kund inte längre förbrukar naturgas, därmed blivit onödig att ha i drift i verksamheten. Om naturgasföretaget anser att det vore oskäligt att inte få redovisa anläggningstillgången och därför redovisar anläggningstillgången som en del av sin kapitalbas, ska denna omständighet särskilt anges i en av företaget bifogad fil vid rapporteringen. I denna fil ska naturgasföretaget förklara varför tillgången blivit onödig och de ekonomiska konsekvenserna det innebär om tillgången inte skulle ingå i kapitalbasen enligt 3 kap. 1 § andra stycket EIFS 2014:5.

4.2.3 Avgränsning – anläggningar som inte ingår i kapitalbasen

Av förordningens (2014:35) definition följer att vissa anläggningstillgångar i verksamheten inte ingår i kapitalbasen, även om anläggningarna gör det enligt årsredovisningslagen (1995:1554). De anläggningstillgångar som används i verksamheten men som inte ingår i kapitalbasen ska inte redovisas som en del av kapitalbasen. Istället ska kostnader för sådana anläggningar redovisas som en del av naturgasföretagets löpande kostnader, se vidare i avsnitt 4.3.

Följande ingår exempelvis inte i kapitalbasen:

- mark,
- kontorsfastigheter,
- bilar (som inte ingår i kapitalbasen) och
- datorer (som inte ingår i vissa IT-system).

4.2.4 Anläggningsskategorier i kapitalbasen

De anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen ska redovisas fördelat på följande anläggningsskategorier enligt 3 kap. 2 § EIFS 2014:5:

- transmissionsledningar,
- distributionsledningar,
- mät och reglerstationer,
- mätare,
- stödsystem och system för övervakning,
- lagerutrymme,
- kompressor för lager och

- anläggningar som används för förgasning av kondenserad naturgas, för kondensering av naturgas samt för import och lossning av kondenserad naturgas.

4.2.5 Värdering av anläggningstillgångar

Av 7 § förordningen (2014:35) framgår att kapitalbasen i första hand ska värderas till ett nuanskaffningsvärde med utgångspunkt i ursprungligt anskaffningsvärde. Med ursprungligt anskaffningsvärde avses anskaffningsvärdet när anläggningen togs i bruk för första gången oavsett vem som då tog den i bruk. Om det saknas förutsättningar för att ange ett ursprungligt anskaffningsvärde ska nuanskaffningsvärdet beräknas utifrån anläggningens bokförda värde. Om anläggningstillgången inte har något bokfört värde eller om det finns synnerliga skäl får nuanskaffningsvärdet istället bestämmas till vad som är skäligt med hänsyn till tillgångens beskaffenhet (8 § förordningen).

Värderingsmetoderna har alltså följande rangordning:

- 1 Värdering med ursprungligt anskaffningsvärde
- 2 Värdering med bokfört värde
- 3 Värdering med skäligt värde

Naturgasföretaget får således inte själva välja metod.

I ett anskaffningsvärde ingår projektering, material, arbete, maskiner och även vissa arbetsomkostnader och materialomkostnader (enligt god redovisningssed).

I de fall en anläggningstillgång ingår i en grupp av anläggningstillgångar som har ett gemensamt ursprungligt anskaffningsvärde får detta anskaffningsvärde fördelas mellan tillgångarna utifrån vad som är skäligt. Naturgasföretaget behöver i dessa fall nyckla ut anskaffningsvärdet för den tillgång som redovisas. En sådan fördelningsnyckel ska dokumenteras så att Ei senare kan följa upp detta, vilket framgår av 6 kap. 3 § EIFS 2014:5.

4.2.6 Värdering med ursprungligt anskaffningsvärde

Vid värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärde ska anskaffningstidpunkten anges per kalenderår om anläggningen har tagits i bruk före den 1 januari 2013. För tillgångar som har tagits i bruk senare ska anskaffningstidpunkten anges per det halvår som tillgången togs i bruk. Detta framgår av 8 § sista stycket EIFS 2014:6.

För anläggningstillgångar där det inte finns uppgifter om vilket år anläggningen tagits i bruk, men där det framgår att anläggningen tagits i bruk under en viss tidsperiod om fem år får åldern bestämmas till det första året i tidsperioden. Tidsperioden om fem år ska bestämmas så att den sista tidsperioden är 2008–2012, den näst sista 2003–2007 osv. Detta sätt att bestämma anläggningars ålder framgår av 9 § EIFS 2014:6.

Om uppgifter om anläggningstillgångens ålder saknas ska åldern antas vara lika med tillgångens ekonomiska livslängd. Detta sätt att bestämma anläggningars ålder framgår av 10 § EIFS 2014:6.

Enligt 11 § EIFS 2014:6 får en anläggningstillgångs ålder utöver vad som anges i 9 och 10 §§ istället bestämmas utifrån det år då den verksamhet som anläggningstillgången ursprungligen tillhörde inleddes.

Ett naturgasföretag ska kunna styrka att anskaffningsvärdet motsvarar utgiften för att förvärva eller tillverka anläggningen när den ursprungligen togs i bruk. Även anskaffningsår ska kunna styrkas. Detta kan naturgasföretaget göra genom att visa:

- verifikat från projektredovisning och därtill hörande underlag eller motsvarande
- eller revisorsintyg.

4.2.7 Värdering med bokfört värde

Den andra värderingsmetoden utgår enligt 8 § första meningen förordningen (2014:35) från anläggningstillgångens bokförda värde. Om det saknas förutsättningar att rapportera anläggningar värderade med anskaffningsvärde ska bokfört värde användas. Med bokfört värde menas det ursprungliga värdet för anläggningen innan avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Om ett naturgasföretag har ett bokfört värde i sin redovisning som innefattar flera tillgångar än den som ska redovisas får det bokförda värdet enligt 3 kap. 6 § andra stycket andra meningen EIFS 2014:5 fördelas mellan tillgångarna utifrån med vad som är skäligt. Även denna fördelningsnyckel ska dokumenteras och den ska kunna lämnas in på begäran.

Ett naturgasföretag bör i princip alltid kunna redovisa ett bokfört värde. Om ett naturgasföretag menar att det inte finns ett bokfört värde för anläggningen så ska detta kunna styrkas av en revisor. Revisorsintyget ska lämnas in i samband med ansökan.

4.2.8 Värdering med skäligt värde

Det sista alternativet för att värdera anläggningar anges i 8 § andra meningen i förordningen (2014:35). Detta alternativ innebär att anläggningen ska värderas till ett skäligt värde med hänsyn till anläggningens beskaffenhet.

Förutsättning för denna värderingsmetod är att anläggningstillgången inte har något bokfört värde eller om det finns synnerliga skäl.

Ett skäligt värde kan erhållas exempelvis genom att naturgasföretaget jämför med en annan anläggning inom verksamheten som är i huvudsak likadan och ange denna anläggnings nuanskaffningsvärde (vilket kanske utgörs av ett ursprungligt anskaffningsvärde eller ett bokfört värde). En annan metod för att uppskatta ett skäligt värde kan vara att anlita en oberoende värderingsman.

4.2.9 Reservmaterial

För reservmaterial är ett anskaffningsvärde lika med materialkostnaden eftersom reservmaterial vanligen är material som inte är satt i arbete utan exempelvis förvaras i lagerlokal eller liknande.

Reservmaterial ska värderas med samma metoder och på samma sätt som andra anläggningstillgångar. I naturgasföretagets dokumentation ska framgå om en anläggningstillgång utgör reservmaterial i verksamheten. Detta framgår av 12 § 6:e punkten förordningen (2014:35).

4.2.10 Investeringar och utrangeringar

Enligt 6 § förordningen (2014:35) och 3 kap. 8–9 §§ EIFS 2014:5 ska naturgasföretaget uppge vilka anläggningar som avses börja användas, eller avses sluta användas, året före tillsynsperioden och åren under tillsynsperioden.

Naturgasföretaget ska redovisa vilket halvår anläggningstillgången avses börja respektive sluta användas samt anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Vid utrangeringar ska även ursprungligt anskaffningsår anges. Rapportering av investeringar och utrangeringar ska ske för åren 2018–2022, uppdelat per halvår. Investeringarna ska för samtliga år redovisas i 2017 års prisnivå. Uttrangeringarna ska anges i samma prisnivå som anläggningen har rapporterats in i kapitalbasen, dvs har anläggningen rapporterats in i 1980 års prisnivå så ska uttrangeringen också rapporteras i 1980 års prisnivå.

Reservmaterial i kapitalbasen kan redovisas som investering och utrangering.

För färdigbyggda anläggningar som tas i bruk efter den 31 december 2017 gäller följande. En anläggning som inte tagits i drift (inte börjat användas) den 31 december 2017 utan tas i drift först i januari 2018 ska redovisas som en investering (om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda för detta) och inte som en del av den ingående kapitalbasen.

4.3 Kostnader

Företagen behöver redovisa uppgifter om kostnader för att Ei ska kunna beräkna skäliga löpande kostnader vid prövning av företagets förslag till intäktsram. Skäliga kostnader (löpande kostnader) är som huvudregel sådana kostnader som inte utgör reglermässiga kapitalkostnader dvs. inte är att hänföra till anläggningstillgångar som är en del av kapitalbasen.

De uppgifter som naturgasföretaget ska redovisa framgår av 3 kap. 10–14 §§ EIFS 2014:5.

Av 6 kap. 10 § naturgaslagen framgår att intäktsramen ska täcka **skäliga kostnader** för att bedriva verksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

Av 6 kap. 11 § naturgaslagen framgår att som skäliga kostnader för att bedriva verksamhet ska anses kostnader för en **ändamålsenlig och effektiv drift** av en verksamhet med **likartade objektiva förutsättningar**.

Naturgasföretagens löpande kostnader kan delas in i påverkbara och opåverkbara löpande kostnader.

Företaget kommer att få tillgodoräkna de opåverkbara kostnaderna fullt ut medan de påverkbara kostnaderna kommer åläggas ett effektiviseringskrav. Ei har inte bemyndigande att utfärda föreskrifter avseende effektiviseringskrav utan dessa fastställs i Ei:s beslut om intäktsram. För att veta vilka kostnader som är påverkbara respektive opåverkbara föreskriver Ei om hur denna indelning ska bestämmas.

Följande kostnader är enligt 2 § EIFS 2014:6 opåverkbara och ska prognosticeras för åren 2019–2022

- 1 Kostnader för överliggande gasnät,
- 2 Kostnader för elnät,
- 3 Kostnader för myndighetsavgifter,
- 4 Kostnader för nätförluster
- 5 Kostnader för skatter enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi och
- 6 Kostnader för skatter enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Övriga kostnader anses sedan vara påverkbara.

Om uppgifter om påverkbara kostnader redan har lämnats i årsrapporten och inrapporteringen överensstämmer med verksamhetsindelningen enligt 6 kap 6 § naturgaslagen, behöver uppgifterna inte lämnas på nytt.

4.3.1 Anläggningar som inte ska ingå i kapitalbasen

Tillgångar i verksamheten som är anläggningstillgångar enligt årsredovisningslagen (1995:1554) men inte anläggningstillgångar enligt 3 § förordningen 2014:35 ska inte redovisas i kapitalbasen. Dessa kostnader utgör inte reglermässiga kapitalkostnader för vilka företagen ska ha rätt till avkastning utan kostnaderna omvandlas till löpande påverkbara kostnader vid Ei:s beräkning av skälig intäktsram.

4.3.2 Leasingkostnader och/eller hyreskostnader

Ett naturgasföretag är skyldigt att dokumentera en anläggningstillgångs ägarförhållanden.

I de fall företaget hyr eller leasar en anläggningstillgång som ska redovisas som en del av företagets kapitalbas ska företaget enligt 3 kap. 12 § EIFS 2014:5 redovisa hyreskostnaderna exklusive drift- och underhållskostnader för dessa anläggningar. Företaget ska ange kostnaden för respektive år, i respektive års verkliga prisnivå, dvs. kostnaden för 2013 ska anges i 2013 års prisnivå etc.

Anledningen till att hyreskostnaden ska redovisas är att Ei ska kunna exkludera kostnaden vid beräkningen av löpande kostnader. Företaget får istället ersättning för den hyrda anläggningstillgången som kapitalkostnad när Ei prövar företagets förslag till intäktsram.

Observera att även om det uthyrande naturgasföretaget bedriver nätverksamhet ska hyresintäkten inte tas upp som intäkt i nätverksamheten och anläggningen ska heller inte tas upp i det uthyrande företags kapitalbas.

4.4 Anslutningsavgifter

För att säkerställa att naturgasföretagen inte får möjlighet till dubbel ersättning för en nyansluten anläggning finns det en bestämmelse i 6 kap. 10 § naturgaslagen som innebär att ett avdrag ska göras på intäktsramen motsvarande de intäkter som naturgasföretaget har från anslutningstillgångar som ingår i kapitalbasen. Ei har också bemyndigats att meddela föreskrifter om hur avdraget ska beräknas.

Avdragsberäkningen tar hänsyn till dels anslutningsinkomster från tiden innan tillsynsperioden som intäktsförs under tillsynsperioden, dels sådana anslutningsinkomster som förväntas tillkomma under tillsynsperioden. De inkomster som företaget prognostiserar under tillsynsperioden ska periodiseras och avdraget i denna del avser således de intäkter som efter periodisering infaller under den aktuella tillsynsperioden. För anslutningar som utförts innan tillsynsperioden och där företaget redan intäktsfört hela avgiften kan inget avdrag göras.

5 Beräkning av kapitalkostnader

Med kapitalkostnad avses en rimlig ersättning för att använda fysiskt kapital, exempelvis ledningar och mätare. Kostnaden utgörs av två delar, dels kostnaden för förbrukning av tillgången (avskrivning), dels själva kostnaden för nedlagt kapital (kapitalbindning).

Av 10 § kapitalbasförordningen framgår att vid beräkning av rimlig avkastning ska den del av kapitalkostnaderna som motsvarar kapitalförslitning beräknas som en fast andel av nuanskaffningsvärdet. Den fasta andelen ska i sin tur beräknas utifrån anläggningens ekonomiska livslängd. Detta innebär att de årliga avskrivningarna i förhållande till nuanskaffningsvärdet är lika stora över anläggningens livslängd.

Med anledning av ovan nämnd förordning används real linjär metod, där de årliga avskrivningarna i förhållande till nuanskaffningsvärdet är lika stora över anläggningens livslängd, för beräkning av kapitalkostnad. Kostnaden för kapitalbindningen beräknas på en åldersjusterad kapitalbas vilket innebär att det värde som kalkylräntan multipliceras med för att erhålla kostnad för kapitalbindning minskar successivt med en anläggnings ålder. Beräkningen görs i enlighet med följande formel:

$$\text{Nuanskaffningsvärde} * ((\text{avskrivningstid} - \text{ålder på anläggning}) / \text{avskrivningstid}) * \text{kalkylränta.}$$

För att bestämma anläggningens ålder används uppgiften om år när anläggningen ursprungligen tagits i bruk. För de anläggningar som ursprungligen tagits i bruk fram t.o.m. år 2012 börjar den ekonomiska livslängden att räknas från det år då anläggningen ursprungligen tagits i bruk. För de anläggningar som tagits i bruk från år 2013 börjar den ekonomiska livslängden att räknas från det nästkommande halvåret efter att anläggningen ursprungligen tagits i bruk.

Under det första året som den ekonomiska längden räknas anses anläggningens ålder vara noll år och kostnaden för kapitalbindning beräknas på hela nuanskaffningsvärdet.

5.1 Exempel på beräkning av kapitalkostnad

För att visa hur kapitalkostnaderna beräknas för perioden 2019–2022 visas nedan fyra olika exempel som baserar sig på följande antaganden:

- 1 Exempel 1 - En anläggning har tagits i bruk under år 1991
- 2 Exempel 2 - En anläggning har tagits i bruk under det andra halvåret år 2018
- 3 Exempel 3 - En anläggning tas i bruk under det första halvåret år 2019
- 4 Exempel 4 - Anläggningen som togs i bruk 1991 uttrangeras under det första halvåret år 2020

I samtliga exempel antas anläggningens nuanskaffningsvärde vara 1 000, avskrivningstiden 40 år samt en real kalkylränta före skatt på 6 procent.

Tabell 2 Exempel 1 - En anläggning har tagits i bruk under år 1991

Kapitalkostnad			
År		H1	H2
2019	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-28)/40) * 6\%) / 2 = 9$	$(1000 * ((40-28)/40) * 6\%) / 2 = 9$
2020	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-29)/40) * 6\%) / 2 = 8.25$	$(1000 * ((40-29)/40) * 6\%) / 2 = 8.25$
2021	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-30)/40) * 6\%) / 2 = 7.5$	$(1000 * ((40-30)/40) * 6\%) / 2 = 7.5$
2022	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-31)/40) * 6\%) / 2 = 6.75$	$(1000 * ((40-31)/40) * 6\%) / 2 = 6.75$
		Total kapitalkostnad $12.5+9+12.5+8.25+12.5+7.5+12.5+6.75=81,5$	Total kapitalkostnad $12.5+9+12.5+8.25+12.5+7.5+12.5+6.75=81,5$
2019-2022	Kapitalkostnad	$81,5 + 81,5 = 163$	

Tabell 3 Exempel 2 - En anläggning har tagits i bruk under det andra halvåret år 2018

Kapitalkostnad			
År		H1	H2
2019	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-0)/40) * 6\%) / 2 = 30$	$(1000 * ((40-0)/40) * 6\%) / 2 = 30$
2020	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-1)/40) * 6\%) / 2 = 29.25$	$(1000 * ((40-1)/40) * 6\%) / 2 = 29.25$
2021	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-2)/40) * 6\%) / 2 = 28.5$	$(1000 * ((40-2)/40) * 6\%) / 2 = 28.5$
2022	Kapitalförslitning	$(1000/40) / 2 = 12.5$	$(1000/40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-3)/40) * 6\%) / 2 = 27.75$	$(1000 * ((40-3)/40) * 6\%) / 2 = 27.75$
		Total kapitalkostnad $12.5+30+12.5+29.25+12.5+28.5+12.5+27.75 = 165.5$	Total kapitalkostnad $12.5+30+12.5+29.25+12.5+28.5+12.5+27.75 = 165.5$
2019-2022	Kapitalkostnad	$165.5 + 165.5 = 331$	

Tabell 4 Exempel 3 - En anläggning tas i bruk under det första halvåret år 2019

Kapitalkostnad			
År		H1	H2
2019	Kapitalförslitning	$(0 / 40) / 2 = 0$	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(0 * 6\%) / 2 = 0$	$(1000 * ((40-0) / 40) * 6\%) / 2 = 30$
2020	Kapitalförslitning	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-0) / 40) * 6\%) / 2 = 30$	$(1000 * ((40-1) / 40) * 6\%) / 2 = 29.25$
2021	Kapitalförslitning	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-1) / 40) * 6\%) / 2 = 29.25$	$(1000 * ((40-2) / 40) * 6\%) / 2 = 28.5$
2022	Kapitalförslitning	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-2) / 40) * 6\%) / 2 = 28.5$	$(1000 * ((40-3) / 40) * 6\%) / 2 = 27.75$
		Total kapitalkostnad $0+0+12.5+30+12.5+29.25+12.5+28.5$ $= 125.25$	Total kapitalkostnad $12.5+30+12.5+29.25+12.5+28.5+12.5$ $+27.75 = 165.5$
2019-2022	Kapitalkostnad	$125.25 + 165.5 = 290.75$	

Tabell 5 Exempel 4 - Anläggningen som togs i bruk 1991 utrangeras under det första halvåret år 2020

Kapitalkostnad			
År		H1	H2
2019	Kapitalförslitning	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-28) / 40) * 6\%) / 2 = 9$	$(1000 * ((40-28) / 40) * 6\%) / 2 = 9$
2020	Kapitalförslitning	$(1000 / 40) / 2 = 12.5$	$(0 / 40) / 2 = 0$
	Kapitalbindning	$(1000 * ((40-29) / 40) * 6\%) / 2 = 8.25$	$(0 * 6\%) / 2 = 0$
2021	Kapitalförslitning	$(0 / 40) / 2 = 0$	$(0 / 40) / 2 = 0$
	Kapitalbindning	$(0 * 6\%) / 2 = 0$	$(0 * 6\%) / 2 = 0$
2022	Kapitalförslitning	$(0 / 40) / 2 = 0$	$(0 / 40) / 2 = 0$
	Kapitalbindning	$(0 * 6\%) / 2 = 0$	$(0 * 6\%) / 2 = 0$
		Total kapitalkostnad $12.5+9+12.5+8.25+0+0+0+0= 42.25$	Total kapitalkostnad $12.5+9.75+0+0+0+0+0+0 = 21.5$
2019-2022	Kapitalkostnad	$42.25 + 21.5 = 63.75$	

6 Inrapporteringsfil i Excel

För att lämna förslag till intäktsram samt de uppgifter som Ei behöver för att pröva förslaget ska naturgasföretaget använda inrapporteringsfilen. I detta kapitel presenteras Excelfilens alla flikar i ordningsföljd där en närmare beskrivning görs av vilka uppgifter företagen ska lämna i respektive flik. I inrapporteringsfilen är det de blå fälten som ska fyllas i. Samtliga belopp ska anges i tusental kronor.

I flertalet flikar kan företaget lämna kommentarer i ett särskilt fält. Detta för att t.ex. förklara vissa uppgifter eller hänvisa till bifogade filer.

6.1 Ändringshistorik

I denna flik ska naturgasföretaget inte rapportera några uppgifter. Här beskriver Ei de ändringar som görs mellan olika versioner av Excelfilen.

	A	B	C
1	Datum	Version	Ändring
2	2014-05-12	0.1	Utkast till möte 2014-05-20
3	2014-05-23	1.0	Slutlig version för rapportering juni 2014
4	2014-05-27	1.1	Ändrat till tusental SEK/år i cellen A3 på fliken Anslutningsavgifter. Lagt till indatameddelande (gul ruta med tips) i kolumnerna År på fliken Kapitalbas bokfört värde.
5	2017-10-12	2.0	Uppdatering inför rapportering 2018
6			

6.2 Företagsuppgifter

I denna flik ska naturgasföretaget ange sina företagsuppgifter. De uppgifter som ska anges visas i bilden nedan, se även 2 kap. 4 § EIFS 2014:5.

	A	B
1	Uppgifter om företaget	
2	Företagsnamn	
3	Organisationsnummer	
4	Postadress	
5	Postnummer	
6	Ort	
7	Firmatecknare	
8		
9	Kontaktperson	
10	Namn	
11	Telefonnummer direkt	
12	Mobilnummer	
13	E-postadress	

6.3 Förslag till intäktsram

I denna flik ska företaget ange två uppgifter, se bild nedan.

6.3.1 Verksamhet som förslag till intäktsram avser

Företaget ska ange vilken typ av verksamhet som förslaget till intäktsram samt inrapporterade uppgifter avser (markerat med 1 i bilden ovan), se 6 kap 6 § naturgaslagen. De verksamheter som företaget kan välja mellan är:

- 1 transmission,
- 2 distribution,
- 3 lagring i lagringsanläggning och
- 4 drift av förgasningsanläggning.

Ett förslag till intäktsram för transmission ska även omfatta intäkter från lagring i rörledning.

Välj den verksamhet som ansökan om intäktsram avser genom att klicka på pilen till höger om cellen. I det fallet ett naturgasföretag har flera verksamheter lämnas ett förslag till intäktsram per verksamhet.

6.3.2 Naturgasföretagets förslag till intäktsram

Förslaget till intäktsram ska anges i svenska tusental kronor exklusive mervärdesskatt och i prisnivå per den 31 december 2017, se (2) i bilden ovan. Detta framgår av 2 kap. 5 § EIFS 2014:5. Beloppet ska motsvara det belopp som naturgasföretaget anser sig behöva för att driva verksamheten under den fyraåriga tillsynsperioden. Med intäktsram avses de samlade intäkter som ett naturgasföretag högst får uppbära från överföring av naturgas, lagring av naturgas eller tillträde till förgasningsanläggning under en tillsynsperiod. Med intäkter avses de intäkter som ska redovisas enligt 5 kap. 2 § EIFS 2014:5 efter tillsynsperiodens slut. Tänk på att det ansökta beloppet ska avse hela tillsynsperioden.

6.4 Förväntad ekonomisk livslängd

Naturgasföretaget ska i ansökan om intäktsram ange vilken förväntad ekonomisk livslängd som de anser att Ei ska tillämpa för de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen fördelat på anläggningskategorier, se bild nedan. Detta framgår av 3 kap. 3 § punkten 4 i EIFS 2014:5. Den förväntade livslängden ska anges i antal år.

	A	B
1	Förväntad ekonomisk livslängd per anläggningskategori	
2	Transmissionsledningar	
3	Distributionsledningar	
4	Mät- och reglerstationer	
5	Mätare	
6	Stödsystem och system för övervakning	
7	Lagerutrymme	
8	Kompressor för lager	
9	Anläggningar som används för förgasning av kondenserad naturgas, för kondensering av naturgas samt för import och lossning av kondenserad naturgas	

För att kunna beräkna kapitalförslitningen behöver regleringsmässiga avskrivningstider bestämmas för de tillgångar som ingår i kapitalbasen. Den reglermässiga avskrivningstiden bör ligga så nära en anläggnings ekonomiska livslängd som möjligt. Ei kommer i besluten om intäktsram ange vilka avskrivningstider som reglermässigt ska tillämpas per anläggningskategori för att t.ex. kapitalförslitning ska kunna beräknas.

6.5 Kapitalbas anskaffningsvärde, per år/halvår

För mer information om vad som gäller vid rapportering av kapitalbasen, se avsnitt 4.2.

För rapportering av anläggningar värderade med anskaffningsvärde används denna flik och de två följande flikarna.

Enligt 11 § EIFS 2014:6 får en anläggningstillgångs ålder utöver vad som anges i 9 § och 10 § i stället bestämmas utifrån det år då den verksamhet som anläggningstillgången ursprungligen tillhörde inleddes.

De anläggningskategorier som ska tillämpas framgår av 8 § första stycket EIFS 2014:6.

Följande anläggningskategorier tillämpas:

- 1 transmissionsledningar,
- 2 distributionsledningar,
- 3 mät- och reglerstationer,
- 4 mätare,
- 5 stödsystem och system för övervakning,
- 6 lagerutrymme,
- 7 kompressor för lager och
- 8 anläggningar som används för förgasning av kondenserad naturgas, för kondensering av naturgas samt för import och lossning av kondenserad naturgas.

Dessa anläggningskategorier ska användas i all rapportering av anläggningar oavsett värderingsmetod. I denna flik ska det år då anläggningen ursprungligen togs i bruk anges genom att antal och ursprungligt anskaffningsvärde för denna anläggning anges på respektive rad. I det fallet flera anläggningar av samma anläggningskategori har samma ursprungliga anskaffningsår får antalen och anskaffningsvärdena summeras på raden för gällande år. I fliken finns möjlighet att ange anskaffningsår som sträcker sig tillbaka till 1850.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Anskaffningsvärde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms i respektive års prisnivå.

	A	B	C	D	E	F
1	Anläggningar värderade me					
2	Tidpunkt då anläggningen ursprungligen har tagits i bruk	Transmissionsledningar		Distributionsledningar		Mätreglersta
3		Antal (km)	Ansk.värde	Antal (km)	Ansk.värde	Antal (st)
4	2017 andra halvåret					
5	2017 första halvåret					
6	2016 andra halvåret					
7	2016 första halvåret					
8	2015 andra halvåret					
9	2015 första halvåret					
10	2014 andra halvåret					
11	2014 första halvåret					
12	2013 andra halvåret					
13	2013 första halvåret					
14	2012					
15	2011					
16	2010					

6.6 Kapitalbas anskaffningsvärde per period

För anläggningstillgångar där det inte finns uppgifter om vilket år anläggningen tagits i bruk, men där det framgår att anläggningen tagits i bruk under en viss tidsperiod om fem år får åldern bestämmas till det första året i tidsperioden. Tidsperioden om fem år ska bestämmas så att den sista tidsperioden är 2008–2012, den näst sista 2003–2007 osv.

I denna flik ska den femårsperiod då anläggningen ursprungligen togs i bruk anges genom att antal och ursprungligt anskaffningsvärde för denna anläggning anges på respektive rad. I det fallet flera anläggningar av samma anläggningskategori har samma ursprungliga anskaffningsperiod får antalen och anskaffningsvärdena summeras på raden för gällande år. Möjlighet finns att ange femårsperioder från och med perioden 1948–1952 till och med perioden 2008–2012, se bild nedan.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Anskaffningsvärde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms. För varje period anges värdet i prisnivån för det första året i denna period.

	A	B	C	D	E	F	G
1		Anläggningar värderade med utgångspunkt					
2	Period då anläggningen har tagits i bruk	Transmissionsledningar		Distributionsledningar		Mät- och reglerstationer	
3		Antal (km)	Ansk.värde	Antal (km)	Ansk.värde	Antal (st)	Ansk.värde
4	2008-2012						
5	2003-2007						
6	1998-2002						
7	1993-1997						
8	1988-1992						

6.7 Kapitalbas anskaffningsvärde ej ålder

Om uppgifter om anläggningstillgångens ålder saknas ska åldern antas vara lika med tillgångens ekonomiska livslängd. I detta fall ska den här fliken användas, se bild nedan.

I det fallet flera anläggningar av samma anläggningskategori har obestämd ålder får antalen och anskaffningsvärdena summeras.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Anskaffningsvärde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms. Ange i vilket års prisnivå anskaffningsvärdet är angivet.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		Anläggningar värderade p							
2		Transmissionsledningar			Distributionsledningar			Mät- och regler	
3		Antal (km)	Ansk.värde	Prisnivå	Antal (km)	Ansk.värde	Prisnivå	Antal (st)	Ansk
4	Obestämbar ålder								
5	Obestämbar ålder								
6	Obestämbar ålder								
7	Obestämbar ålder								
8	Obestämbar ålder								
9	Obestämbar ålder								

6.8 Kapitalbas bokfört värde

Den andra värderingsmetoden utgår enligt 8 § första meningen förordningen (2014:35) från anläggningstillgångens bokförda värde. Om det saknas

förutsättningar att rapportera anläggningar värderade med anskaffningsvärde ska bokfört värde användas.

Det bokförda värdet ska anges per den 31 december 2017, se bild nedan.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Bokfört värde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms. Med år avses det år då anläggningen första gången togs i bruk.

	Transmissionsledningar			Distrikt		
	Antal (km)	Bokf. värde	År	Antal (km)	År	
4	Bokfört värde					Orsak till värdering enligt bokfört värde
5	Bokfört värde					
6	Bokfört värde					
7	Bokfört värde					
8	Bokfört värde					

För varje anläggning där naturgasföretaget har rapporterat värdet med utgångspunkt i bokfört värde ska orsaken anges varför anläggningen inte har värderats med anskaffningsvärde, se bild ovan. När en rad börjar fyllas i på denna flik blir cellen där orsak ska anges rödfärgad tills orsak har fyllts i.

6.9 Kapitalbas skäligt värde

Det sista alternativet för att värdera anläggningar anges i 8 § andra meningen i förordningen (2014:35). Detta alternativ innebär att anläggningen ska värderas till ett skäligt värde med hänsyn till anläggningens beskaffenhet.

Förutsättning för denna värderingsmetod är att anläggningstillgången inte har något bokfört värde eller om det finns synnerliga skäl.

Det skäliga värdet ska anges per den 31 december 2017, se bild nedan.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Skäligt värde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms. Med år avses det år då anläggningen första gången togs i bruk.

	Transmissionsledningar			Distrikt		
	Antal (km)	Skäl. värde	År	Antal (km)	År	
4	Skäligt värde					Orsak till värdering enligt skäligt värde
5	Skäligt värde					
6	Skäligt värde					
7	Skäligt värde					
8	Skäligt värde					

För varje anläggning där naturgasföretaget har rapporterat värdet med utgångspunkt i skäligt värde ska orsaken anges varför anläggningen inte har värderats med bokfört värde, se bild ovan. Det ska som tidigare nämnts finnas synnerliga skäl till att denna värderingsmetod används. När en rad börjar fyllas i på denna flik blir cellen där orsak ska anges rödfärgad tills orsak har fyllts i.

6.10 Investeringar

Enligt 6 § första stycket förordningen (2014:35) och 3 kap. 8 § EIFS 2014:5 ska naturgasföretaget uppge vilka anläggningar som avses börja användas, året före tillsynsperioden och åren under tillsynsperioden.

En anläggningstillgång som börjar användas av företaget under tillsynsperioden, eller året före, ska ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt då tillgången börjar användas. En investering som planeras tas i bruk för exempelvis andra halvåret år två i den fyraåriga tillsynsperioden påverkar kapitalbasen och beräknad kapitalkostnad först från det första halvåret år tre.

I denna flik ska naturgasföretaget rapportera planerade investeringar först från det halvår då anläggningen planeras att tas i bruk, se bild nedan.

Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Värde ska anges i tusental svenska kronor exkl. moms i prisnivå per den 31 december 2017. År ska endast fyllas i om man avser investera i en begagnad anläggning. Om anläggningen inte är begagnad ska årtal inte anges.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2	Halvår då anläggningar beräknas tas i bruk	Transmissionsledningar			Distributionsledningar			Mät- och re
3		Antal (km)	Värde	År	Antal (km)	Värde	År	Antal (st)
4	2018 H1							
5	2018 H2							
6	2019 H1							
7	2019 H2							
8	2020 H1							
9	2020 H2							
10	2021 H1							
11	2021 H2							
12	2022 H1							
13	2022 H2							

6.11 Utrangeringar

För mer information om vad som gäller vid rapportering av utrangeringar, se avsnitt 4.2.10.

Naturgasföretaget ska i denna flik uppge vilka anläggningar som avses sluta användas, dels under tillsynsperioden och dels året före. Företagen ska ange det

halvår då anläggningen beräknas tas ur bruk. En anläggningstillgång som inte längre används ska inte ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då tillgången slutat att användas.

Välj ursprunglig värderingsmetod från listan i varje cell i kolumn A. I kolumn B ska det halvår då anläggningen beräknas tas ur bruk anges, välj från listan. För kolumnerna under respektive anläggningskategori gäller följande: Antal ska anges i kilometer eller styck beroende på anläggningskategori. Båda kan anges med decimaler. Värde ska anges i samma prisnivå som anläggningen har rapporterats in i kapitalbasen. Med år avses det år då anläggningen första gången togs i bruk.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
1	Utrangeringar per anläggningskategori och halvår									
2		Halvår då anläggningar beräknas tas ur bruk	Transmissionsledningar			Distributionsledningar			Mät- och x	
3	Ursprunglig värderingsmetod		Antal (km)	Värde	År	Antal (km)	Värde	År	Antal (st)	V
4										
5										
6										
7										
8										

6.12 Kostnader

I denna flik ska företagen rapportera in underlag som krävs för att beräkna skäliga kostnader. Denna flik består av fem delar där kostnader kan redovisas. I de två första delarna behöver uppgifter endast anges om sådana ej tidigare har lämnats i årsrapporter.

I den första delen ska kostnader enligt bilden nedan redovisas. Om uppgifterna redan har lämnats av naturgasföretaget enligt vad som stadgas i 3 kap 10 § andra stycket EIFS 2014:5 behöver inte uppgifterna lämnas på nytt.

	2013	2014	2015	2016
4 Råvaror och förnödenheter				
5 Övriga externa kostnader				
6 Personalkostnader				
7 Övriga rörelsekostnader				

I den andra delen ska kostnader enligt bilden nedan redovisas. Om uppgifterna redan har lämnats av naturgasföretaget enligt vad som stadgas i 3 kap 10 § andra stycket EIFS 2014:5 behöver inte uppgifterna lämnas på nytt.

	2013	2014	2015	2016
11 Förändring av varulager				
12 Aktiverat arbete för egen räkning				
13 Kostnad för överliggande gasnät				

I den tredje delen ska kostnader enligt bilden nedan redovisas. Detta enligt 3 kap. 12 och 15 §§ EIFS 2014:5.

15	Följande kostnader ska, utöver vad som följer av 10 § EIFS 2014:5, även redovisas särskilt				
16		2013	2014	2015	2016
17	Kostnader för elnät				
18	Kostnad för myndighetsavgifter				
19	Kostnader för nätförluster				
20	Kostnader för skatter enligt lag (1994:1776) om skatt på energi				
21	Kostnader för skatter enligt lag (1984:1052) om statlig fastighetsskatt				
22	Leasingkostnader för anläggningar som ingår i kapitalbasen exklusive kostnader för drift och underhåll				

I den fjärde delen ska naturgasföretaget redovisa samlade avskrivningar samt samlade utgående bokförda värden för tillgångar i verksamheten som är anläggningstillgångar enligt årsredovisningslagen (1995:1554) men inte anläggningstillgångar enligt 3 § förordningen (2014:35), se bild nedan.

24	Samlade avskrivningar samt samlade utgående bokförda värden för tillgångar i verksamheten som är anläggningstillgångar enligt årsredovisningslagen (1995:1554) men inte anläggningstillgångar enligt 3 § förordningen (2014:35) om fastställande av intäktsram på naturgasområdet.				
25		2012	2013	2014	2015
26	Utgående bokförda värden				
27			2013	2014	2015
28	Avskrivningar för varje år				2016

I den femte delen ska naturgasföretaget lämna uppgifter om vilka uppskattade kostnader som beräknas uppkomma i verksamheten under tillsynsperioden per kalenderår i prisnivån per den 31 december 2017, se bild nedan. Detta enligt 3 kap. 14 och 15 §§ EIFS 2014:5.

30	Prognostiserade kostnader i verksamheten under tillsynsperioden för nedanstående poster				
31		2019	2020	2021	2022
32	Kostnader för överliggande gasnät				
33	Kostnader för elnät				
34	Kostnader för myndighetsavgifter				
35	Kostnader för nätförluster				
36	Kostnader för skatter enligt lag (1994:1776) om skatt på energi				
37	Kostnader för skatter enligt lag (1984:1052) om statlig fastighetsskatt				

6.13 Anslutningsavgifter

I denna flik ska följande uppgifter om anslutningsavgifter anges:

- Anslutningsavgifter som intäktsförs under tillsynsperioden och som avser inkomster som uppkommit innan tillsynsperioden,
- Inkomster från anslutningsavgifter som prognostiseras inkomma under tillsynsperioden.

Anslutningsavgifter				
	2019	2020	2021	2022
1				
2				
3	Anslutningsavgifter som kommer att intäktsföras under tillsynsperioden och som avser inkomster som uppkommit innan tillsynsperioden (tusental SEK/år)			
4				
5	Transmissionsledningar			
6	2019	2020	2021	2022
7	Inkomster från anslutningsavgifter som prognostiseras inkomma under tillsynsperioden (tusental SEK/år)			

De prognostiserade anslutningsavgifterna ska naturgasföretaget redovisa per kalenderår och per anläggningskategori för de anläggningar som prognosen avser. Detta enligt 3 kap. 16 § EIFS 2014:5.

6.14 Bifogade filer med ytterligare upplysningar

I de fall naturgasföretaget vill lämna ytterligare information som de anser är av vikt för att Ei ska kunna ta ställning till företagets förslag till intäktsram ska en specifikation över de bifogade filerna göras i denna flik, se bild nedan. De bifogade filerna skickas förslagsvis in som PDF-filer tillsammans med inrapporteringsfilen. Denna flik syftar till att säkerställa att Ei erhållit samtliga av företaget inskickade filer.

	A	B	C
1	Bifogade filer med ytterligare upplysningar		
2		Filnamn	Filens datum och tid
3	Följande filer innehållande		
4	ytterligare upplysningar		
5	bifogas denna rapport		
6			
7			
8			
9			
10			

